

186

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: KOMUNIKACJI, ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ, ZIEM ODZYSKANYCH I OBRONY NARODOWEJ

z dnia 15 kwietnia 1948 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Bezpieczeństwa Publicznego, Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia — w sprawie zmiany rozporządzenia Ministrów: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Na podstawie art. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 656) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i z 1934 r. Nr 110, poz. 976), art. 2 ustawy z dnia 23 marca 1929 r. w sprawie ratyfikacji konwencji międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 257) i art. 2 pkt 8 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o organizacji administracji i gospodarki motoryzacyjnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 58) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 616) wprowadza się zmiany następujące:

1) W § 1 ust. (7) otrzymuje brzmienie:

„(7) Czynności, do których wykonania powołane są według rozporządzenia niniejszego wojewódzkie lub powiatowe władze administracji ogólnej, mogą być poruczone na obszarze m. st. Warszawy i m. Łodzi zarządom miejskim tych miast.“

2) Dział V otrzymuje brzmienie:

„Dział V.

O kierowcach pojazdów mechanicznych.

Rozdział 1.

Rodzaje pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 39. (1). Do prowadzenia na drogach publicznych pojazdów mechanicznych, z wyjątkiem wymienionych w § 19 ust. 1 lit. e), uprawnione są osoby, które posiadają pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych zwane dalej także „pozwoleńiami“.

(2) Rozróżnia się cztery rodzaje pozwoleń, zależnie od rodzaju i przeznaczenia pojazdów.

(3) Pozwolenie kategorii IV-ej uprawnia do prowadzenia motocykli.

(4) Pozwolenie kategorii III-a uprawnia do prowadzenia samochodów oraz ciągników najwyżej z jedną przyczepką o łącznej nośności do 1,5 tony włącznie, nie przeznaczonych do przewozów zarobkowych. Pozwolenie kategorii III-b uprawnia do prowadzenia pojazdów mechanicznych, przeznaczonych do robót rolnych, korzystających z dróg publicznych tylko okolicznościowo.

(5) Pozwolenie kategorii II-ej uprawnia do prowadzenia samochodów oraz ciągników najwyżej z jedną przyczepką o łącznej nośności do 4 ton włącznie, z wyjątkiem autobusów i pociągów drogowych.

(6) Pozwolenie kategorii I-ej uprawnia do prowadzenia wszelkich samochodów i pociągów drogowych.

(7) Pozwolenie może uprawniać do prowadzenia jedynie samochodów bądź motocykli albo obu tych rodzajów pojazdów, w zależności od wykazanych kwalifikacji fachowych.

(8) Kierowcy elektrycznych lub parowych pojazdów mechanicznych muszą posiadać pozwolenie odpowiedniej kategorii ze specjalną adnotacją. Adnotację tę wpisuje się do pozwolenia po złożeniu dodatkowego egzaminu z urządzeń elektrycznych lub maszyny parowej stosowanej na elektrycznych lub parowych pojazdach mechanicznych.

§ 40. (1) Międzynarodowe pozwolenie uprawnia cudzoziemca lub obywatela polskiego stale zamieszkałego za granicą do prowadzenia pojazdu mechanicznego, zaopatrzonego w:

- 1) międzynarodowe świadectwo samochodowe;
- 2) tablice rejestracyjne państwa, z którego pojazd pochodzi;

3) międzynarodowy znak wyróżniający (§ 19 ust. 1 lit. d).

(2) Pozwolenie wydane przez władze wojskowe upoważnia wojskowych do prowadzenia pojazdów mechanicznych zaopatrzonych w wojskowe znaki rejestracyjne. Pozwolenia wydane przez władze wojskowe uprawniają wojskowych posiadających stopnie oficerskie ponadto do prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowiących ich własność prywatną, nie przeznaczonych do przewoźów zarobkowych.

(3) Minister Komunikacji może zezwolić, pod określonymi warunkami, na czasowe prowadzenie pojazdów mechanicznych osobom posiadającym pozwolenia, wydane przez państwa obce.

R o z d z i a ł 2.

Warunki otrzymania pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 41. (1) Pozwolenie może otrzymać osoba, która:

- 1) ukończyła 16 lat, jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii IV-ej lub III-ej; ukończyła 21 lat, jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii II-ej; ukończyła 23 lata, jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii I-ej;
- 2) nie posiada wad organicznych albo wad lub cech psychicznych, utrudniających prowadzenie pojazdu mechanicznego;
- 3) zna język polski w stopniu umożliwiającym orientowanie się w warunkach ruchu drogowego, jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii IV-ej lub III-ej, a w słowie i piśmie, jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii II-ej lub I-ej;
- 4) posiada umiejętność udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków;
- 5) posiada kwalifikacje fachowe w zakresie odpowiadającym kategorii pozwolenia, o jakie się ubiega (§ 42);
- 6) odbyła odpowiednią praktykę w prowadzeniu i obsłudze pojazdów mechanicznych, jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii II-ej lub I-ej (§ 43).

(2) Osoby niepełnoletnie powinny przedstawić wyrażoną na piśmie zgodę rodziców lub opiekunów na ubieganie się o pozwolenie.

§ 42. (1) Kwalifikacje fachowe niezbędne do otrzymania pozwolenia kategorii IV-ej lub III-ej obejmują:

- 1) ogólną znajomość obsługi i działania mechanizmów motocykli (kat. IV) lub samochodów (kat. III) w stopniu niezbędnym do prowadzenia pojazdu oraz umiejętność obchodzenia się z materiałami pędnymi;
- 2) znajomość przepisów o ruchu na drogach publicznych;
- 3) praktyczną umiejętność prowadzenia motocykla (kat. IV) lub samochodu (kat. III) w stopniu zapewniającym bezpieczeństwo ruchu drogowego.

(2) Kwalifikacje fachowe niezbędne do otrzymania pozwolenia kategorii II-ej obejmują:

- 1) dokładną znajomość budowy i działania poszczególnych części zespołów, umiejętność ustalania uszkodzeń i dokonywania drobnych napraw w zakresie potrzebnym do utrzymania pojazdów w ruchu, znajomość zasad obsługi samochodów wszelkich rodzajów ze szczególnym uwzględnieniem samochodów z silnikami gaźnikowymi i wysokoprężnymi, jak również z silnikami na gaz generatorowy, oraz umiejętność obchodzenia się z materiałami pędnymi;
- 2) znajomość przepisów o ruchu drogowym, przepisów o przewozie zarobkowym, instrukcji dla kierowców, jak również umiejętność czytania map samochodowych;
- 3) praktyczną umiejętność prowadzenia samochodów osobowych i ciężarowych we wszelkich warunkach ruchu drogowego oraz jazdy w terenie.

(3) Kwalifikacje fachowe niezbędne do otrzymania pozwolenia kategorii I-ej obejmują:

- 1) oprócz wiadomości przewidzianych w ust. 2 pkt 1) i 2) także umiejętność dokonywania napraw oraz wymiany części i zespołów nie wymagającej użycia maszyn i przyrządów warsztatowych;
- 2) dokładną znajomość przepisów o ruchu drogowym ze szczególnym uwzględnieniem ruchu autobusowego i pociągów drogowych;
- 3) praktyczną umiejętność prowadzenia autobusów i pociągów drogowych we wszelkich warunkach ruchu drogowego.

§ 43. (1) Ubiegający się o pozwolenie kategorii II-ej powinien odbyć praktykę trzyletnią w prowadzeniu i obsłudze pojazdów mechanicznych jako kierowca posiadający pozwolenie kategorii III-ej.

(2) Od wymogów określonych w ust. 1 zwolnione są osoby, które:

- 1) ukończyły kursy samochodowe prowadzone przez Państwo, kursy wojskowe lub kursy uznane przez właściwe władze państwowe za równorzędne; albo
- 2) posiadają wojskowe pozwolenia i odbyły trzyletnią praktykę w prowadzeniu pojazdów mechanicznych, wliczając w to praktykę odbytą w wojsku.

(3) Ubiegający się o pozwolenie kategorii I-ej powinien odbyć praktykę dwuletnią w prowadzeniu i obsłudze pojazdów mechanicznych jako kierowca posiadający pozwolenie kategorii II-ej. Dla posiadaczy pozwoleń wojskowych okres dwuletniej praktyki liczy się im od chwili nabycia prawa do ubiegania się o pozwolenie kategorii II-ej.

R o z d z i a ł 3.

Wydawanie pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 44. (1) Pozwolenie wydaje powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca zamieszkania ubiegającego się o pozwolenie.

(2) Ubiegający się o pozwolenie powinien wnieść do właściwej w myśl ust. 1 powiatowej władzy administracji ogólnej podanie na druku wzoru ustalonego zawierające:

- 1) imię, nazwisko i dokładny adres;
- 2) datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców;
- 3) dotychczasowy zawód i wykształcenie;
- 4) dane o stosunku do służby wojskowej;
- 5) oświadczenie, czy posiada już pozwolenie na prowadzenie pojazdów, jakie, od jakiego czasu i przez jaki urząd wydane;
- 6) określenie kategorii pozwolenia, o jakie się ubiega, oraz rodzaju pojazdów, na których prowadzenie pragnie uzyskać pozwolenie;
- 7) oświadczenie, że pozwolenie nie zostało mu odebrane ani też, że nie odmówiono mu wydania pozwolenia, a jeżeli tak, to za co i przez jakie władze.

(3) Do podania należy dołączyć:

- 1) świadectwo urodzenia (dla mężatek również świadectwo ślubu) lub inny dokument urzędowy stwierdzający w sposób niewątpliwy

imię, nazwisko, wiek, miejsce urodzenia oraz imiona rodziców;

- 2) dwie niepodklejone fotografie o wymiarach 4 × 6 cm, przy czym jedna z tych fotografii powinna być zaopatrzona w stwierdzenie tożsamości przez powołane do tego władze;
- 3) zaświadczenie lekarza powiatowego (miejskiego), że ubiegający się odpowiada warunkom § 41 pkt 2) i 4);
- 4) informację właściwego urzędu stwierdzającą, czy ubiegający się o pozwolenie był karany i za jakie przestępstwa;
- 5) kwit z opłacenia kosztów związanych z wydaniem pozwolenia;
- 6) dowód stwierdzający odbycie przepisanej praktyki w prowadzeniu i obsłudze pojazdów mechanicznych w charakterze kierowcy III kategorii lub kierowcy samochodów wojskowych albo świadectwa ukończenia kursów samochodowych (§ 43 ust. 1), jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii II-ej;
- 7) dowód stwierdzający odbycie przepisanej praktyki w prowadzeniu i obsłudze pojazdów mechanicznych w charakterze kierowcy II kategorii lub kierowcy samochodów wojskowych, jeżeli ubiega się o pozwolenie kategorii I (§ 43 ust. 2).

§ 45. (1) Powiatowa władza administracji ogólnej po stwierdzeniu, że ubiegający się o pozwolenie kategorii IV-ej lub III-ej odpowiada warunkom § 41 ust. 1 pkt 1)–4), w odniesieniu do osób niepełnoletnich także § 41 ust. 2), a ubiegający się o pozwolenie kategorii II lub I-ej — warunkom wymienionym w § 41 ust. 1 pkt 1)–4) i pkt 6) wzywa go do zgłoszenia się do komisji egzaminacyjnej celem sprawdzenia, czy posiada kwalifikacje fachowe niezbędne do otrzymania pozwolenia kategorii, o którą się ubiega (§ 42).

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej może odmówić wydania pozwolenia, jeżeli ubiegający się o pozwolenie skazany był prawomocnym wyrokiem sądowym, odmówi zaś wydania pozwolenia, jeżeli ubiegający się o pozwolenie wykazuje skłonności do nadużywania alkoholu lub innych podobnie działających środków.

§ 46. (1) Sprawdzanie kwalifikacji fachowych, wymaganych do otrzymania pozwolenia, dokonywują na podstawie egzaminu teoretycznego i praktycznego komisje egzaminacyjne, działające przy wojewódzkich władzach administracji ogólnej.

(2) Komisja egzaminacyjna ocenia również, czy dokumenty przedstawione przez ubiegającego się o pozwolenie kategorii II-ej lub I-ej stwierdzają

odbycie przez niego wymaganej praktyki w prowadzeniu i obsłudze pojazdów mechanicznych (§ 43).

(3) Komisja egzaminacyjna składa się z fachowego przedstawiciela wojewódzkiej władzy administracji ogólnej jako przewodniczącego oraz z jednego przedstawiciela Związku Zawodowego Transportowców i jednego przedstawiciela Automobilkłuba Polski jako członków powołanych przez Ministra Komunikacji na wniosek zarządów tych organizacji.

§ 47. (1) Po stwierdzeniu, że ubiegający się odpowiada warunkom § 41, powiatowa władza administracji ogólnej wyda pozwolenie odpowiedniej kategorii.

(2) Przy wydawaniu pozwolenia innej kategorii wycofane będzie jednocześnie poprzednio wydane pozwolenie.

R o z d z i a ł 4.

Zamiana wojskowych pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 48. (1) Osoba posiadająca pozwolenie wydane przez władze wojskowe może otrzymać w czasie służby wojskowej lub w ciągu 3-ich miesięcy po zwolnieniu z tej służby odpowiednie pozwolenie kategorii IV-ej lub III-ej bez sprawdzenia kwalifikacji fachowych.

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca zamieszkania ubiegającego się o pozwolenie, wyda pozwolenie na podstawie podania (§ 44 ust. 2), do którego należy dołączyć:

- 1) dwie niepodklejone fotografie o wymiarach 4 × 6 cm (§ 44 ust. 3 pkt 2);
- 2) kwit z opłacenia kosztów związanych z wydaniem pozwolenia;
- 3) odpis posiadanego pozwolenia, wojskowego.

R o z d z i a ł 5.

Cofnięcie pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 49. (1) Jeżeli kierowca ukarany został prawomocnym orzeczeniem karno-administracyjnym lub wyrokiem sądowym za naruszenie przepisów o ruchu pojazdów mechanicznych, które spowodowało wypadek, powiatowa władza administracji ogólnej ostrzeże kierowcę o groźącym mu (ust. 2) cofnięciu pozwolenia przez odpowied-

nie oznaczenie pozwolenia i zawiadomi o tym władzę, która pozwolenie wydała.

(2) Jeżeli kierowca, pomimo dwukrotnych ostrzeżeń (ust. 1), zostanie w ciągu 12 miesięcy, licząc od daty otrzymania pierwszego ostrzeżenia, skazany za czyn wymieniony w ust. 1, pozwolenie będzie mu cofnięte przez powiatową władzę administracji ogólnej, która wydała pozwolenie, na okres od 6 do 12 miesięcy, w zależności od dotychczasowego jego zachowania się oraz rodzaju popełnionego czynu.

§ 50. (1) W przypadku, gdy kierowca w czasie prowadzenia pojazdu mechanicznego lub w czasie okolicznościowego postoju używa bądź znajduje się w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innych podobnie działających środków, organ kontroli drogowej lub Milicji Obywatelskiej doprowadza kierowcę do najbliższego posterunku Milicji Obywatelskiej, celem sporządzenia doniesienia karnego i zatrzymania pozwolenia na prowadzenie pojazdu, a w przypadku, gdy okaże się to konieczne, również celem przetrzymania kierowcy do czasu ustania działania alkoholu lub innych podobnie działających środków.

(2) Zatrzymane pozwolenie (ust. 1) powinno być bezzwłocznie odesłane wraz z odpisem doniesienia karnego władzy, która pozwolenie wydała.

(3) Władza, która pozwolenie wydała, po otrzymaniu pozwolenia zatrzymanego w związku z użyciem przez kierowcę alkoholu lub innych podobnie działających środków postąpi w myśl § 51 ust. 3 lub 4.

§ 51. (1) Cofnięciem pozwolenia bez uprzedniego ostrzeżenia dokonać powinna powiatowa władza administracji ogólnej, która wydała pozwolenie, w przypadkach następujących.

- 1) jeżeli kierowca w czasie prowadzenia pojazdu mechanicznego lub w czasie okolicznościowego postoju używał bądź znajdował się w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka, choćby wypadek nie nastąpił,
- 2) jeżeli kierowca, w razie spowodowania wypadku z ludźmi, nie udzielił pomocy ofiarom wypadku lub przynajmniej nie zgłosił się bezpośrednio po wypadku do najbliższego posterunku Milicji Obywatelskiej, w celu zawiadomienia o zaszłym wypadku, lub gdy kierowca nie zatrzymał się po wyrządzeniu szkody innemu pojazdowi znajdującemu się na drodze publicznej przez potrącenie lub najechanie, powodując częściowe lub całkowite zniszczenie pojazdu, choćby nie było wypadku z ludźmi,

3) w razie stwierdzenia u kierowcy wad organicznych lub cech psychicznych utrudniających prowadzenie pojazdów mechanicznych.

(2) Okoliczności, wymienione w ust. 1 pkt 1) i 2), jeżeli nie zostały stwierdzone prawomocnym orzeczeniem karno-administracyjnym lub wyrokiem sądowym, winny być ustalone w trybie postępowania administracyjnego.

(3) W przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1), o ile wypadek nie nastąpił, powiatowa władza administracji ogólnej, która pozwolenie wydała, w razie, gdy stało się to po raz pierwszy, cofnie kierowcy pozwolenie na okres od 2 do 4 tygodni, w razie, gdy stało się to po raz drugi — na okres od 2 do 6 miesięcy, a za trzecim razem — na okres nieoznaczony.

(4) Czasokres, na który pozwolenie zostaje cofnięte w przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1), jeżeli wypadek nastąpił, i w pkt 2), uzależnia się od dotychczasowego zachowania się kierowcy oraz od okoliczności towarzyszących wypadkowi; czasokres ten nie może być jednak krótszy aniżeli 3 lata.

(5) Cofnięcie pozwolenia (ust. 3 i 4) powiatowa władza administracji ogólnej odnotowuje w pozwoleniu.

(6) W przypadku, wymienionym w ust. 1 pkt 3), czasokres, na jaki pozwolenie zostaje cofnięte, uzależnia się od opinii lekarza powiatowego (miejskiego).

§ 51a. (1) Powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca zamieszkania kierowcy, może w razie uzasadnionych wątpliwości wezwać kierowcę do poddania się badaniu lekarskiemu celem stwierdzenia, czy odpowiada on warunkom określonym w § 41 ust. 1 pkt 2).

(2) Nieusprawiedliwione niezgłoszenie się do badania lekarskiego uważane będzie za równoznaczne ze stwierdzeniem niezdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych (§ 51 ust. 1 pkt 3).

(3) Powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca zamieszkania kierowcy, może w razie uzasadnionych wątpliwości w związku ze spowodowaniem nieszczęśliwego wypadku bądź powtarzającym się nieprzestrzeganiem przepisów o ruchu na drogach publicznych wezwać kierowcę do poddania się zbadaniu w trybie określonym w § 46 dla stwierdzenia, czy posiada kwalifikacje fachowe (§ 41 ust. 1 pkt 5).

(4) W przypadku nieusprawiedliwionego niestawienia się kierowcy przed komisją egzamina-

cyjną powiatowa władza administracji ogólnej cofnie pozwolenie.

R o z d z i a ł 6.

Wydawanie wtórników pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych.

§ 51b. (1) W razie zaginięcia pozwolenia kierowca może się zwrócić do powiatowej władzy administracji ogólnej, która pozwolenie wydała, o wydanie wtórnika pozwolenia.

(2) Podanie o wydanie wtórnika pozwolenia powinno zawierać:

- 1) imię, nazwisko i dokładny adres kierowcy, urzędowo potwierdzony;
- 2) wskazanie jakiej kategorii, przez jaki urząd i pod jakim numerem pozwolenie było wydane;
- 3) oświadczenie, w jakich okolicznościach pozwolenie zaginęło.

(3) Do podania o wydanie wtórnika należy dołączyć:

- 1) dwie niepodklejone fotografie o wymiarach 4 × 6 cm, przy czym jedna z tych fotografii powinna być zaopatrzona w stwierdzenie tożsamości osoby kierowcy;
- 2) kwit z opłacenia jednorazowego ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym o zaginięciu pozwolenia oraz takiegoż ogłoszenia w czasopiśmie wskazanym przez Ministerstwo Komunikacji;
- 3) kwit z opłacenia kosztów wydania wtórnika.

(4) Powiatowa władza administracji ogólnej na podstawie akt wydania pozwolenia (§ 47) wystawi wtórnik pozwolenia po stwierdzeniu, że kierowcy nie zostało cofnięte ani unieważnione pozwolenie.

R o z d z i a ł 7.

Przepisy ogólne.

§ 51c. O każdej zmianie miejsca zamieszkania kierowca obowiązany jest zawiadomić pisemnie powiatową władzę administracji ogólnej właściwą według swego nowego miejsca zamieszkania. Zawiadomienie powinno być dokonane w ciągu 14-tu dni od zmiany miejsca zamieszkania i powinno zawierać urzędowe potwierdzenie miejsca nowego zamieszkania.

§ 51d. Wysokość opłat za sprawdzanie kwalifikacji fachowych, za wydanie pozwoleń (§§ 47 i 48) i za wydanie wtórnika pozwolenia (§ 51b), jak również wysokość wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnej ustala Minister Komunikacji“.

3) W § 53 ust. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) w czasie prowadzenia pojazdu mechanicznego lub w czasie postoju okolicznościowego używać bądź znajdować się w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innych podobnie działających środków“.

4) W § 67 w ust. 4 wyraz „nietrzeźwą“ zastępuje się wyrazami: „będącą w stanie wskazującym na użycie alkoholu albo innych podobnie działających środków“.

5) W § 74 w ust. 2 skreśla się cytata „(§ 49)“.

§ 2. 1. Wymiany pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych, wydanych na podstawie rozporządzenia Ministrów: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 616), na pozwolenia przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, dokona w terminie do 30 czerwca 1949 r. powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca zamieszkania kierowcy przy zastosowaniu następujących zasad:

- 1) pozwolenia na prowadzenie motocykli podlegają wymianie na pozwolenia kategorii IV-ej;
- 2) pozwolenia na prowadzenie samochodów, wydane kierowcom niezawodowym, podlegają wymianie na pozwolenia kategorii III-ej;
- 3) pozwolenia na prowadzenie pojazdów zarobkowych, wydane kierowcom zawodowym, podlegają wymianie na:
 - a) pozwolenia kategorii II-ej, jeżeli posiadacz pozwolenia otrzymał je co najmniej przed 12 miesiącami i co najmniej przez 12 miesięcy pracował jako kierowca lub wykaza się posiadaniem wymaganych kwalifikacji;
 - b) pozwolenia kategorii I-ej, jeżeli posiadacz pozwolenia otrzymał je co najmniej przed 12 miesiącami i co najmniej przez 12 miesięcy pracował jako kierowca autobusu lub pociągu drogowego;
 - c) pozwolenia kategorii I-ej, jeżeli posiadacz pozwolenia otrzymał je co najmniej przed 10 laty i udowodni dokumentami, że w cią-

gu tego czasu co najmniej przez cztery lata kierował samochodami, przy czym przedstawi zaświadczenie osoby, instytucji, urzędu lub przedsiębiorstwa, w których był zatrudniony, o nienagannym wywiązywaniu się ze swych obowiązków.

2. Pozwolenia wydane obywatelom polskim za granicą po dniu 1 września 1939 r. traktowane będą tak, jak pozwolenia wydane kierowcom niezawodowym, pod warunkiem wykazania znajomości przepisów o ruchu drogowym. Mogą oni ubiegać się o pozwolenie kategorii II-ej, jeżeli wykazają się posiadaniem kwalifikacji fachowych przewidzianych w rozporządzeniu o ruchu pojazdów mechanicznych (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 85, poz. 616) w brzmieniu ustalonym w § 1 niniejszego rozporządzenia.

3. Pozwolenia wydane w kraju bez zachowania przepisów rozporządzenia o ruchu pojazdów mechanicznych. (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 85, poz. 616) mogą być wymienione na nowe pozwolenia na zasadach określonych w ust. 1.

4. Pozwolenia wydane na podstawie dotychczasowych przepisów tracą swą ważność z dniem 30 czerwca 1949 r.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Komunikacji:

Jan Rabanowski

Minister Administracji Publicznej:

w z. Władysław Wolski

Minister Ziem Odzyskanych:

w z. Józef Dubiel

Minister Obrony Narodowej:

Michał Zymierski
Marszałek Polski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Kazimierz Rusinek

Minister Zdrowia:

Tadeusz Michejda